Ton Heerts
voorzitter MBO Raad

Een gouden toekomst

Ton Heerts is voorzitter van de MBO Raad. Strikt genomen bestaat zijn werk uit het dienen van de belangen van het mbo. Maar dat is volgens Ton Heerts een te beperkte visie. Het mbo maakt immers deel uit van een groter geheel. Hij is er ook om het beroepsonderwijs inclusief het vmbo in de juiste positie te brengen. Met een diploma van een beroepsopleiding op zak ga je een gouden toekomst tegemoet, zegt Heerts, en kun je een goede boterham verdienen. Geef vo-leerlingen en mbo-studenten wel de ruimte om te ontdekken waar hun hart ligt.

'In het komende decennium is er enorm behoefte aan vakmanschap. Wat robotisering, digitalisering en technologische ontwikkelingen ook zullen doen, dat blijft! Dat leren we de jongens en meiden op het vmbo en mbo, de onderwijssectoren waar de beroepsoriëntatiefase (vmbo) over gaat naar de beroepskwalificatiefase (mbo). Met een goede beroepsopleiding heb je echt een gouden toekomst. In de zorg, bouw en techniek worden fatsoenlijke lonen betaald. Een goede tegelzetter kan binnenlopen. Ik bedoel dat hij écht een goede boterham verdient. Dat is een waardering voor zijn vak.

Combinatie

Leren in de praktijk is een gouden weg, want je leert en bent ook bezig op de werkvloer. Natuurlijk hoort daar Nederlands, taal, rekenen en burgerschap bij. Je probeert continu wat er in de praktijk gebeurt te vertalen naar het leren. Maar het draait om de combinatie. Nederlands, taalvaardigheid blijft van belang. Want je moet wel begrijpen wat je leest en hoort. Alleen de praktijk is ook niet zaligmakend. Het gaat juist om de combinatie van praktijk en theorie. Geef leerlingen in het vo wel de ruimte om te ontdekken: in het vmbo en het havo. Dat zijn allebei goede routes naar het mbo. En maak het niet te maakbaar. Al die profielen in het vmbo zijn uiteindelijk ontwikkelpaden. Je moet wel een bepaalde richting daarin hebben, maar er zijn heel veel leerlingen die zich nog aan het oriënteren zijn en dat mag wat mij betreft ook nog in het mbo.

> "GEEF VO-LEERLINGEN DE RUIMTE OM TE ONTDEKKEN"

Leerlingen in het vo zijn op weg naar studentschap en volwassenheid in het mbo. Ze mogen ook ontdekken wat ze niet willen worden. Switchgedrag moeten we belonen in plaats van afstraffen. Nou, dan heb je een keer geswitcht, dan weet je zeker dat je iets niet wilt worden. Dat is een groot compliment. We definiëren switchen te zeer als uitval, maar ik noem het een verlengd pad op weg naar die gouden toekomst.

Aan het werk

De 'koninklijke route' is vmbo-mbo-hbo. In de volksmond klinkt dat leuk en een groot aantal jongeren doorloopt die route ook. Maar we moeten 'm niet zaliger maken dan hij is. Voor veel jongeren is die route prima. Voor veel anderen geldt dat als je met een goed vmbo-diploma en daarna een mbo-2 diploma aan het werk komt, dat ook prima is. En als je kunt en wilt kom je later eventueel nog eens terug op school. Het hoeft niet allemaal zo volmaakt te zijn dat je van 12e tot je 20ste jouw pad precies hebt uitgetekend.

Samenwerking

Vmbo en mbo kunnen niet zonder elkaar. Daar moeten we elkaar op blijven aanspreken en in blijven stimuleren. Niet focussen op wat er niet deugt, maar op wat je kunt doen om het samen beter te maken. De samenwerking is er en wordt enorm geïntensiveerd. Ik zie ook steeds meer vmbo-initiatieven waarbij leerlingen in het laatste jaar al in de mbo-omgeving komen. Of mbo-docenten die ook in het vmbo komen en vmbo-docenten die hun leerling nog een stukje als student in het mbo meemaken. Dat is allemaal prima. Want de jongere van 15, 16 jaar, die op weg is naar adolescentie, heeft er belang bij dat in één lijn wordt geredeneerd.

Beroepspraktijkvorming op het mbo maakt een enorme slag. In het begin is er met name aandacht voor theorie, maar het aantal praktijkleermomenten in het mbo zal alleen maar toenemen. De context waarin je leert is de ene keer een praktijkomgeving en de andere keer een schoolomgeving. Bedrijven worden deels steeds meer scholen en scholen deels steeds meer bedrijven. De route die je als jongere aflegt moet daarbij niet te beklemmend voelen. Je moet je vrij kunnen bewegen.'